

UCHWAŁA

Dnia 11 maja 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Dobrowolski (przewodniczący, sprawozdawca)

Protokolant: starszy sekretarz sądowy Renata Szczegot

po rozpoznaniu w Izbie Odpowiedzialności Zawodowej, na posiedzeniu w dniu 11 maja 2023 r., wniosku pełnomocnika pokrzywdzonego E. O. z dnia 1 lutego 2023 r. w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. M. B. za czyn z art. 216 § 1 k.k. i 212 § 1 k.k. w zw. z art. 11 k.k.

uchwalił:

I. odmówić wyrażenia zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. M. B. za czyn z art. 216 § 1 k.k. i 212 § 1 k.k. w zw. z art. 11 k.k.;

II. kosztami postępowania immunitetowego obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

W dniu 22 kwietnia 2022 r. do II Wydziału Karnego Sądu Rejonowego w S. wpłynął prywatny akt oskarżenia przeciwko sędziemu Sądu Rejonowego w S. M. B. za popełnienie przestępstw z art. 216 § 1 k.k. i 212 § 1 k.k. w zw. z art. 11 k.k. Zdaniem pokrzywdzonego sędziego M. B. w treści sformułowanego wniosku o wyłączenie od udziału w sprawie o sygn. akt II Kp [...], prowadzonej przed Sądem Rejonowym w S., zarzucił mu „urojone krzywdy”, a nadto pomówienia o charakterze kryminalnym, które to działanie w ocenie oskarżyciela prywatnego E. O. wypełnia znamiona przestępstwa znieważenia i zniesławienia.

Pełnomocnik pokrzywdzonego adwokat T.R. pismem z dnia 1 lutego 2023 r. wniósł o wydanie zezwolenia na pociągnięcie do odpowiedzialności

karnej sędziego Sądu Rejonowego w S. M. B. w związku z wniesionym prywatnym aktem oskarżenia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wniosek nie zasługiwał na uwzględnienie. Wnioskodawca nie uprawdopodobnił bowiem nie tyle w dostatecznym, co wręcz w najmniejszym stopniu podejrzenia popełnienia przez sędziego Sądu Rejonowego w S. M. B. czynów wypełniających znamiona przestępstw określonych w art. 212 § 1 k.k. oraz art. 216 § 1 k.k.

Zgodnie z 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 roku Prawo o ustroju sądów powszechnych (dalej p.u.s.p.) sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, jeżeli zachodzi dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez niego przestępstwa. Dostatecznie uzasadnione podejrzenie dotyczy zarówno popełnienia samego czynu, znamion tego czynu określonych przez odpowiedni przepis ustawy karnej, jak i innych warunków wskazanych w ustawie, a odnoszących się w szczególności do strony podmiotowej

i stopnia społecznej szkodliwości czynu. Powyższy stopień uprawdopodobnienia popełnienia przestępstwa zostaje natomiast osiągnięty, gdy na podstawie zaoferowanego przez wnioskodawcę materiału dowodowego można stwierdzić, że wersja wydarzeń zaprezentowana we wniosku o wyrażenie zezwolenia na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej jawi się jako przekonująca, słuszną i nie budzącą wątpliwości (zob. uchwała Sądu Najwyższego z 26 lutego 2018 r., SNO 54/17, LEX nr 2511522).

W kontekście niniejszej sprawy szczególnego zaznaczenia wymaga, iż w postępowaniu delibacyjnym sąd dyscyplinarny orzeka zasadniczo na podstawie wniosku i dowodów załączonych przez wnioskodawcę, bowiem to „rzeczą oskarżyciela, a nie sądu jest formułowanie oraz wykazywanie przesłanek uzasadniających zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej, toteż oskarżyciela - a nie sąd dyscyplinarny – obciąża powinność gromadzenia i prowadzenia wszystkich niezbędnych w sprawie dowodów, uzasadniających w pełni podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa” (zob. postanowienie

Sądu Najwyższego z dnia 12 czerwca 2003 roku, SNO 29/03, Lex nr 470220; uchwała SN z dnia 24 października 2014 roku, SNO 43/14, Lex nr 1544217).

Obowiązek przedłożenia materiału dowodowego przemawiającego za zasadnością wniosku należy tym samym do wnioskodawcy, a wyjątkiem od tej zasady jest jedynie sytuacja, w której nie posiada on realnych możliwości uzyskania materiału dowodowego, a zdolnością tą dysponuje wyłącznie sąd dyscyplinarny. Podkreślić wymaga jednocześnie, iż wnioskodawca, chcąc ewentualnie przeprowadzić określone dowody w postępowaniu immunitetowym inicjowanym przez oskarżyciela subsydiarnego lub prywatnego, winien załączyć do akt sprawy (wniosku) ich kopie, które jako strona postępowania karnego ma prawo bez przeszkód pozyskać. W sytuacji natomiast, gdy nie dołączono do wniosku jakichkolwiek dowodów bądź przedłożone dowody nie wykazują żadnego widocznego związku z treścią zarzutu formułowanego wobec osoby objętej wnioskiem, wówczas żądanie wnioskodawcy uznać należy za bezzasadne w stopniu oczywistym. Oczywista bezzasadność wniosku zachodzić będzie również w sytuacji, gdy po jego lekturze, bez konieczności uzyskiwania i zapoznawania się z dowodami można stwierdzić, że immunitet nie powinien zostać uchylony.

Przenosząc powyższe na grunt niniejszej sprawy wskazać należy, iż w treści wywiedzionego żądania uchylenia immunitetu formalnego nie wyeksponowano wyodrębnionego zarzutu, opartego na ściśle określonym czynie, którego miałby dopuścić się objęty wnioskiem sędzia, jednakże z lektury powyższego wynika, iż miał on dopuścić się przestępstwa z art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. poprzez zawarcie w sporządzonym przez siebie wniosku o wyłączenie od udziału w sprawie prowadzonej pod sygn. akt II Kp [...] sformułowań o „urojonych krzywdach” i „pomówieniach o charakterze kryminalnym”. W części motywacyjnej wniosku brak jest jednocześnie uzasadnienia w jaki sposób zachowanie sędziego miałoby doprowadzić do znieważenia bądź zniesławienia, przy czym przedstawiona argumentacja opiera się jedynie na stwierdzeniu, że pokrzywdzony „nie zgadza się z takimi stwierdzeniami i uznaje je za znieważające i zniesławiające”.

Jako materiał dowodowy zaoferowano przy tym jedynie kopię zarządzenia o wyznaczeniu pełnomocnika z urzędu, kopię prywatnego aktu oskarżenia oraz kopię postanowienia Sądu Rejonowego w S. o nieuwzględnieniu wniosku o

wyłączenie sędziego z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie o sygn. akt II Kp [...], których analiza nie pozwala na uznanie, iż uprawdopodobnienie popełnienia przez sędziego Sądu Rejonowego w S. M. B. przestępstw stypizowanych w przepisach art. art. 212 § 1 k.k. i art. 216 § 1 k.k. osiąga poziom określony przez ustawodawcę w art. 80 § 2c p.u.s.p. Brak jest przy tym zasadniczego dowodu w postaci oświadczenia sędziego o zaistniałej podstawie jego wyłączenia, mającego to zawierać treści, które autor wniosku postrzega jako uzasadniające zasadność żądania uchylenia immunitetu formalnego.

Mając na uwadze fakt nieprzedstawienia przez wnioskodawcę jakichkolwiek materiałów uzasadniających dostateczne podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstw opisanych we wniosku, należało stwierdzić brak podstaw do wyrażenia zgody na jego pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.

Z przedstawionych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak w sentencji uchwały, obciążając kosztami postępowania Skarb Państwa.

[SOP]

[ł.n]